
Evoluția mișcării naturale a populației

Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD (*stefaniacob79@yahoo.com*)

Petroleum – Gas University of Ploiesti / Artifex University of Bucharest

Alexandra PETRE PhD Student (*alexandra.olteanu.s1@anaf.ro*)

Bucharest University of Economic Studies

Cristian OLTEANU PhD Student (*alexandra.olteanu.s1@anaf.ro*)

Bucharest University of Economic Studies

Abstract

În studiul realizat și prezentat în această cercetare, autorii au plecat de la faptul că populația unei țări, catalogată ca populație rezidentă sau populație după domiciliu, evoluează în funcție de o serie de condiții. Astfel, tendința populației din țara noastră este în scădere, iar rata mortalității este ridicată, iar în acest fel, pe lângă îmbătrânirea populației din țara noastră, se observă și o reducere a populației rezidente în viitor. S-a analizat evoluția lunară a numărului de decese și născuți vii în perioada octombrie 2021 – octombrie 2023, decesele înregistrate în octombrie 2023, pe grupe de vârstă, evoluția numărului de căsătorii și divorțuri, în perioada ianuarie 2022 și octombrie 2023, precum și evoluția numărului de decedați după reședință, în perioada ianuarie 2022 – octombrie 2023. În articol, am folosit o serie de grafice și tabele extrase din bazele de date furnizate de Institutul Național de Statistică și Eurostat, care exprimă mai fidel modul în care este caracterizată evoluția naturală a populației românești.

Cuvinte cheie: populație rezidentă, populație după domiciliu, naștere, mortalitate, natalitate, evoluție.

Clasificarea JEL: J30, J60

Introducere

Autorii studiului au plecat de la ideea că o varietate de condiții afectează evoluția populației unei națiuni, numită populație rezidentă sau după domiciliu. Autorii se așteaptă să observe cât de rapid se reduc resursele de muncă, pe fondul unui spor natural negativ îndelungat.

Am folosit mai multe grafice și tabele pe care le-am găsit din bazele de date ale Institutului Național de Statistică și Eurostat. Acestea oferă o reprezentare mai precisă a evoluției naturale a populației românești.

S-a examinat evoluția lunară a numărului de decese și născuți vii din octombrie 2021 până în octombrie 2023, pe grupe de vârstă, evoluția numărului de căsătorii și divorțuri din ianuarie 2022 până în octombrie 2023 și evoluția numărului de decese după reședință din ianuarie 2022 până în octombrie 2023.

Într-o analiză economică, populația rezidentă este indicatorul demografic cel mai important, deoarece ne permite să presupunem creșterea populației, structura populației, rezerva de forță de muncă și numeroase alte categorii statistice relevante.

Literature review

Studiile lui Bijak J. și colab. (2007) și Headey D. și Hodge A. (2009) au examinat evoluția populației la nivel global și rolul populației în asigurarea rezervelor forței de muncă. În plus, Cai J. și Stoyanov A. (2016) sunt interesați să examineze diferențele demografice între țări. Maestas, Mullen și Powell (2016) au investigat efectele îmbătrânirii populației asupra forței de muncă și, prin urmare, a productivității. Problemele cu care se confruntă Oster, Shoulson și Dorsey (2013) sunt investițiile în sănătate scăzute și speranța de viață scurtă. Chéron, Hairault și Langot (2013) s-au concentrat pe cercetarea locurilor de muncă disponibile în întreaga durată a vieții. Forța de muncă în contextul globalizării a fost abordată în mai multe moduri de Hili, Lahmandi-Ayed și Lasram (2016). Klein și Ventura (2009) au examinat modul în care productivitatea și mișcarea forței de muncă sunt legate unul de celălalt. Mortensen și Pissarides (2011) au atras atenția asupra unor aspecte ale teoriei șomajului. Raiu, C.V. și Juknevičienė, V. (2021) folosind o abordare neo-weberiană subliniază că ceea ce era larg cunoscut în vremurile moderne ca politic devine în prezent mai birocratic. Acest lucru se datorează diferitelor procese politice, cum ar fi integrarea în UE sau reformele noi ale managementului public. Vogel, Ludwig și Börsch-Supan (2017) au discutat mai multe lucruri despre angajarea lucrătorilor în vârstă și prelungirea vârstei de pensionare.

Metodologie

Datele demografice a fost obținute prin prelucrarea datelor din buletinele statistice de nașcuți-vii, decese, căsătorii și divorțuri întocmite de primăriile municipale, orașenești și comunale. Aceste date au fost, de asemenea, înregistrate în actele de stare civilă.

Născutul viu este un copil care a fost expulzat sau extras complet din corpul mamei după concepție, indiferent de durata sarcinii. După separare, acesta prezintă semne de viață, cum ar fi respirație, activitate cardiacă, pulsații ale cordonului ombilical sau contracții musculare dependente de voință. Nașcuții-vii sunt cei ai căror mame au locuit în România pentru cel puțin douăsprezece luni până la data nașterii.

După o perioadă de timp de la naștere, o persoană este numită decedată atunci când funcțiile sale vitale au încetat complet. În numărul decedaților sunt

---

incluse persoanele care au avut domiciliul sau reședința obișnuită în România pentru cel puțin douăsprezece luni până la data decesului.

Sporul natural este diferența dintre numărul de născuți-vii și numărul de decese în perioada de referință.

Căsătoria este uniunea dintre un bărbat și o femeie care este încheiată în conformitate cu legile națiunii pentru a înființa o familie și care oferă drepturi și obligații soților și copiilor lor. În numărul căsătoriilor sunt incluse atât căsătoriile persoanelor care aveau domiciliul în România la data încheierii căsătoriei, cât și căsătoriile cetățenilor români care se căsătoresc în străinătate și care au fost înregistrate la oficiile de stare civilă din România.

Divorțul este încheierea legală a căsătoriei prin hotărâre judecătorească, ofițerul de stare civilă sau un notar public, cuprinzând toate acțiunile admise. În datele referitoare la divorț sunt incluse și divorțurile cetățenilor români divorțați în străinătate și transcrise în România.

Domiciliul persoanei este locul în care își declară că este locuința principală, care este trecut în cartea de identitate și păstrat în registrele oficiale ale statului.

Reședința obișnuită este locul în care o persoană își petrece în mod obișnuit timpul de odihnă, fără a se gândi la vacanțe, recreere, afaceri, tratament medical sau pelerinaj religios. În cazul persoanelor care aleg să-și stabilească reședința obișnuită într-o altă localitate decât cea de domiciliu din țară sau străinătate, reședința obișnuită poate fi aceeași sau poate diferi.

Datele privind natalitatea și mortalitatea sunt momentan semi-definitive pentru anul 2022, fiind grupate în funcție de data producerii evenimentului. Datele care se referă la nupțialitatea și divorțialitatea sunt definitive până la nivelul anului 2022, fiind organizate după data producerii evenimentului. De asemenea, facem precizarea că fenomentele demografice din anul 2023 prezintă date provizorii.

Date, rezultate și discuții

Numărul nașterilor înregistrate în octombrie 2023 a crescut față de octombrie 2022, dar a scăzut față de septembrie 2023.

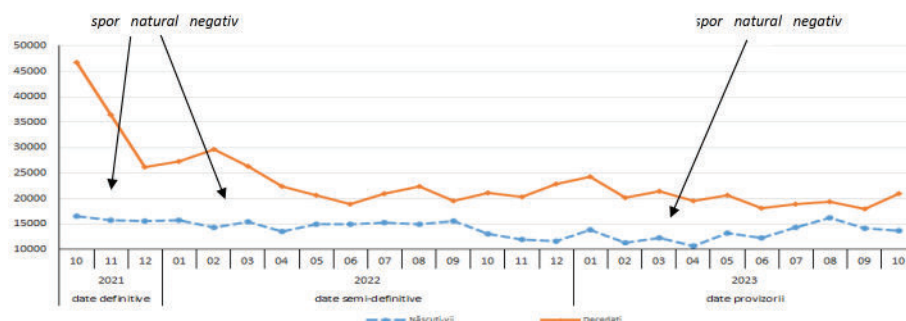
Numărul deceselor înregistrate în octombrie 2023 a scăzut în comparație cu octombrie 2022, dar a crescut în comparație cu septembrie 2023.

În comparație cu octombrie 2022 și septembrie 2023, numărul de căsătorii și divorțuri înregistrate în octombrie 2023 au scăzut.

În luna octombrie 2023 au fost consemnate 13623 de nașteri, avem cu 457 de copii mai puțini față de luna septembrie 2023. La capitolul decese, s-au înregistrat 20917 evenimente, în luna octombrie 2023, 11014 persoane decedate au fost de sex masculin și 9903 persoane de sex feminin. Au fost înregistrate cu 2998 mai multe decese decât în luna septembrie 2023, 1523 fiind bărbați și 1475 femei. Numărul deceselor în rândul copiilor cu vârstă sub 1 an a fost în luna octombrie 2023, de 74 copii, cu 7 mai mulți față de numărul înregistrat în septembrie 2023. Se poate observa că sporul natural s-a menținut negativ, declinul de demografic în luna octombrie 2023 a fost de -7294 persoane, proporția dintre numărul deceselor și numărul născuților-vii fiind de 1,5.

Dinamica numărului de născuții-vii și decedați, în perioada octombrie 2021 – octombrie 2023

Figura nr. 1

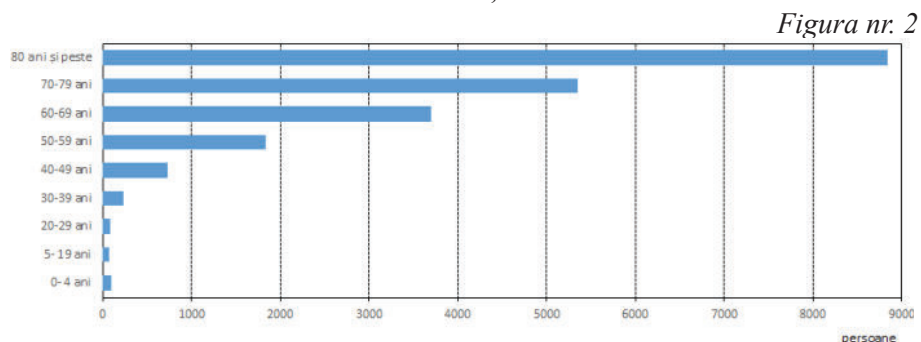
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Evoluția lunară a deceselor și a născuților-vii din octombrie 2021 până în octombrie 2023 arată o creștere semnificativă a numărului deceselor în luna octombrie 2021, când pandemia COVID19 a înregistrat cea mai mare valoare din această perioadă. În februarie 2022, s-a înregistrat și un număr semnificativ de decese, după această luna începând vaccinarea populației. Perioada următoare a înregistrat o evoluție oscilantă, dar nu a mai atins valorile din lunile anterioare.

În același timp, numărul deceselor a fost mai mare decât numărul de nașcuți-vii, ceea ce înseamnă că sporul natural a rămas negativ. În primele nouă luni din 2023, numărul de nașteri și decese au avut aceeași evoluție. Cu toate acestea, în octombrie 2023, numărul de nașcuți-vii a scăzut, iar numărul de decese a crescut.

Distribuția numărului de decese pe grupe de vârstă, în luna octombrie 2023,

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

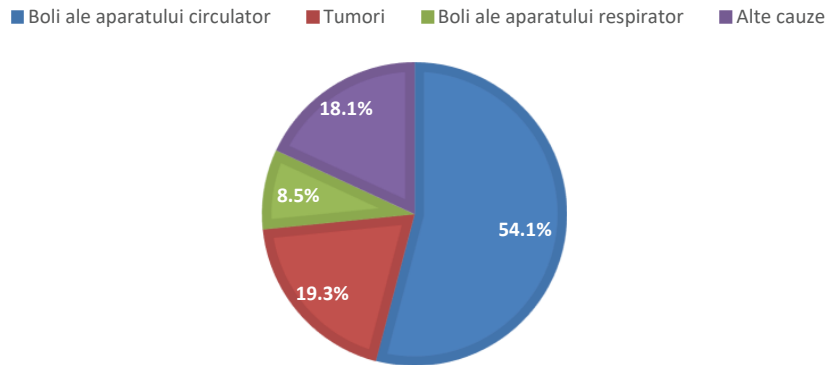
Din figura nr. 2 observăm distribuția numărului de decese în luna octombrie 2023, se pare că în această luna din numărul total de decese 8840 de evenimente (echivalentul a 42,3%) au fost înregistrate la grupa de vârstă 80 și peste. Următoarea grupa de vârstă a fost grupa 70-79 ani, înregistrând 25,5% din numărul deceselor totale, totalizând 5344 de persoane decedate, iar grupa de vârstă 60-69 ani a reținut 17,7% din totalul deceselor, în această categorie fiind înregistrate 3694 decese.

La polul opus se găsesc grupele de vârstă 5-19 ani, 20-29 ani și 0-4 ani. În grupa de vârstă 5-19 ani, avem înregistrate 71 decese, în grupa de vârstă 20-29 ani au fost înregistrate 81 decese, iar în grupa 0-4 ani avem 97 de evenimente înregistrate.

Distribuția deceselor în funcție de cauzalitate, în luna octombrie 2023;

Figura nr. 3

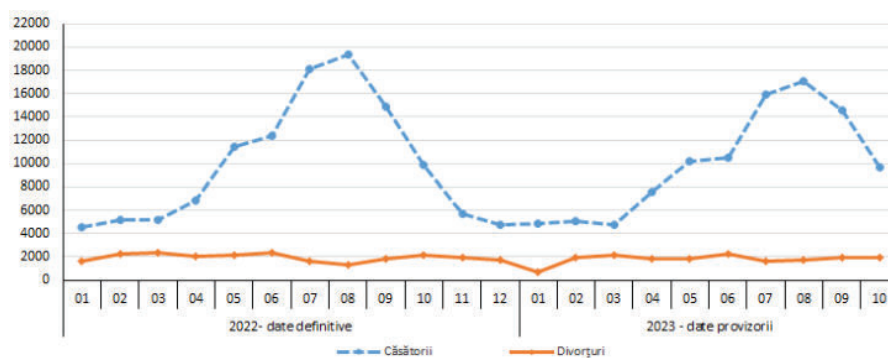
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Figura nr. 3 ne prezintă care au fost principalele trei cauze care au stat la baza deceselor din luna octombrie 2023, observăm că principala problemă a populației cauzatoare de deces este reprezentată de bolile asociate aparatului circulator, 11320 persoane fiind declarate decedate din această cauză. Tumorile sunt responsabile pentru 4033 de decese, ocupând poziția a doua cu o pondere de 19,3%. La nivelul populației României, bolile asociate aparatului respirator au cauzat în luna octombrie 2023, 1782 decese, reprezentând 8,5%.

Numărul nașcuților-vii înregistrat în octombrie 2023 a crescut cu 612 față de aceeași lună din 2022. Numărul deceselor în octombrie 2023 a fost cu 178 mai mic decât în octombrie 2022, iar numărul de copii sub un an care au decedat a fost cu 8 mai mic în octombrie 2023 decât în octombrie 2022. Sporul natural a fost negativ atât în octombrie 2023, cât și în octombrie 2022, balanța înclinând în favoarea anului curent, când au fost pierdute doar 7294 de persoane din totalul populație, cu 790 mai puține decât în luna octombrie 2022.

Dinamica numărului divorțurilor și căsătoriilor, în perioada ianuarie 2022 – octombrie 2023

Figura nr. 4

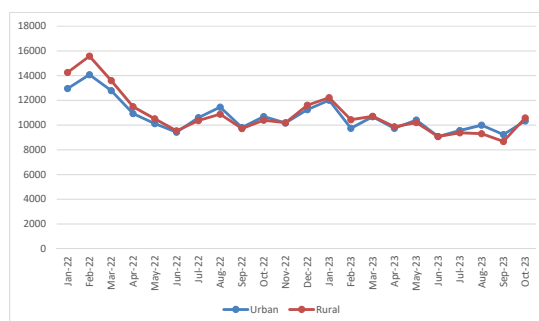

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Din Figura nr. 4 observăm că în luna octombrie 2023 s-au înregistrat nu mai puțin de 9633 de căsătorii, la oficiile de stare civilă, înregistrând o valoare cu 285 mai mică față de octombrie 2022 și fiind cu 4953 mai puține decât în luna septembrie 2023. Referitor la numărul de divorțuri se observă faptul că dinamica acestora este mult mai mică, în luna octombrie 2023 numărul divorțurilor pronunțate de instanțe, cumulate cu numărul divorțurilor realizate prin procedură administrativă sau notarială, a atins o valoare de 1946 de evenimente fiind cu 10 mai puține decât în septembrie 2023 și cu 154 mai puține decât în luna octombrie 2022.

Evoluția numărului de decese în raport cu mediul de rezidență, în perioada ianuarie 2022 – octombrie 2023

Figura nr. 5

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

În luna octombrie 2023, s-au înregistrat 10334 decese în zonele urbane (5396 decese în rândul persoanelor de sex masculin și 4938 decese în rândul persoanelor de sex feminin), iar 10583 decese au avut loc în zonele rurale (5612 decese în rândul persoanelor de sex masculin și 4965 decese în rândul persoanelor de sex feminin). Numărul deceselor în mediul urban a scăzut cu 355 (198 bărbați și 157 femei) în aceeași lună din 2022, iar cel rural a crescut cu 177 (175 bărbați și 2 femei).

Concluzii

Studiul amănunțit al acestui articol va duce la o serie de concluzii, în special utile. În primul rând, va exista o scădere continuă a populației rezidente. Este dificil de prezis că persoanele care au emigrat și s-au stabilit în străinătate, stabilindu-și acolo reședința, vor reveni cândva în țară. Va exista, fără îndoială, o disparitate mai mare între populația rezidentă și oferta de forță de muncă.

O altă concluzie este că, din cauza lipsei de condiții pentru a lucra în țară, mulți oameni, inclusiv cei cu înaltă calificare, emigrează din motive economice. În consecință, ideea că trebuie găsite modalitățile și resursele de a crește veniturile populației angajate este implicită. Investițiile trebuie, de asemenea, să ofere locuri de muncă care să îmbunătățească condițiile de trai ale populației. În comparație cu metodele de compensare în străinătate, acestea optează pentru emigrare temporară sau emigrare definitivă.

La nivelul României se înregistrează un spor natural negativ, constant, este necesar ca politicile publice să se axeze pe creșterea nivelului de trai, dezvoltarea sistemului educational și apoi să încurajeze natalitatea. Ar fi interesant de urmărit în viitor vârsta celor care se casătoresc, din ce medii de rezidență provin, care este înclinația sau dorința de a avea copii și care sunt rezultatele de la intenție/dorință la realizarea acestora.

Având în vedere că la nivel european se manifestă un accelerat process de îmbătrânire, lipsa oportunităților acordate tinerilor să inhibe și mai mult natalitate și sporurile naturale să fie cât mai accentuate pe viitor. În felul acesta locurile vacante vor fi o țintă pentru refugiații din calea razboaielor din Ucraina și Orientul Mijlociu, asta pe lângă infuzia mare de lucrători din zonele asiatice.

Bibliografie:

1. Bijak, J. et al (2007). Population and labour force projections for 27 European countries, 2002-052: impact of international migration on population ageing. *European Journal of Population*, (23) 1, March 2007, 1-31
2. Cai, J., Stoyanov, A. (2016). Population aging and comparative advantage. *Journal of International Economics*, 102, 1-21

-
3. Chéron, A., Hairault, J.O., Langot, F. (2013). Life-Cycle Equilibrium Unemployment. *Journal of Labor Economics*, 31 (4), 843-882.
  4. Headey, D., Hodge, A. (2009). The Effect of Population Growth on Economic Growth: A Meta-Regression Analysis of the Macroeconomic Literature. *Population and Development Review*, 35 (2), 221-248
  5. Hili, A., Lahmandi-Ayed, R., Lasram, H. (2016). Differentiation, labor market and globalization. *The Journal of International Trade & Economic Development*, 25 (6), 809-833
  6. Klein, P. and Ventura, G. (2009). Productivity differences and the dynamic effects of labor movements. *Journal of Monetary Economics*, 56 (8), 1059–1073
  7. Maestas, N., Mullen, K., Powell, D. (2016). The effect of population ageing on economic growth, the labor force and productivity. National Bureau Of Economic Research, Cambridge, Working Paper no. 22452
  8. Mortensen, D., Pissarides, C. (2011). Job Creation and Job Destruction in the Theory of Unemployment. *Economic Policy*, 1, 1-19
  9. Oster, E., Shoulson, I., Dorsey, E. (2013). Limited Life Expectancy, Human Capital and Health Investments. *American Economic Review*, 103 (5), 1977–2002
  10. Raiu, C.V., Juknevičienė, V. (2021) The Science of the State. A comparative analysis of Statistical National Offices in the European Union, *Romanian Statistical Review* nr.2
  11. Vogel, E., Ludwig, A., Börsch-Supan, A. (2017). Aging and pension reform: extending the retirement age and human capital formation. *Journal of Pension Economics and Finance*, 16 (1), 81-107